GRAND
MAIN and JARVIS
Canada's Finest & Largest
PICTURE THEATRE
Presenting the World's Best
MOTION PICTURES
Continuous Shows starting at 7.30
Matinee Saturdays at 2.30
5c Upper Floor 5c
10c Lower Floor 10c
Entire New Shows
Monday, Wednesday and Friday

Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. Phone M. 6024

דער קענעדער איד

Der Canader Yid
דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין וויניפעג און אין גאנץ קענעדע
אפיס 823 מיין סט. פהאן מיין 6024

גראנד
מיין און דזשארוויס
קענעדעס פיינסטע און גרעסטע
פיקטשור טהעאטער
שטעלט פאר דער וועלטס בעסטע
מאווינג פיקטשורס
אנפאנג יעדען אבענד 7.30
שבת מאטיני 2.30
5c אויבערשטער פלאר 5c
10c אונטערשט. פלאר 10c
גאנץ נייע פראגראם אלע מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג

POSTAGE PAID IN CASH AT WINNIPEG
Authorized under Permit No. 1773
ANYBODY USING THIS STAMP WITHOUT AUTHORITY WILL RENDER HIMSELF LIABLE TO PROSECUTION

Vol. II. No. 40. Winnipeg, Friday, October 6th, 1911. Price Two Cents
וויניפעג, פרייטאג, י״ד תשרי תרע״ב. לויף נומער 64.

מאדאם פעווזנער אין וויניפעג.

די גוט בעקאנטע פועל ציוניסטישע אגיטאטארין און רעדנערין, מאדאם ב. פעווזנער איז יעצט אין מאנטרעאל, פון וואנען זי וועט אין גיכען קומען קיין וויניפעג און וועט דא אבהאלטען איינינגע לעקטשורס.

מאדאם פעווזנער קומט פון איהר טור ארום אייראפא, אזיען און אויסטראליען. זי האט אויך פערבראכט אין פאלעסטינא און זיך בעקאנט מיט דעם דארטיגען מאטעריעלען און מאראלישען צושטאנד. איהרע לעקטשורס אין וויניפעג וועלען דערום זיין זעהר אינטערעסאנט. זי פיהרט אויך מיט זיך מיט סטערעאפטישע און קינעמאטאגראפישע בילדער וואס שטעלען פאר דאס לעבען פון די אידען אין פאלעסטינא און די דארטיגע אינסטיטוציאנען. מיט די בילדער וועט זי זיך בענוצען בעת איהרע לעקטשורס.

פערבענקט נאך מאנארכיע.

די ראיאליסטען אין פארטוגאל האבען זיך שטארק פערבענקט נאך זייער פריהערינגען קעניג מאנועל און האבען געפלאנעוועט איהם צוריק אוועקזעצען על כסא מלכותו.

דער פערזוך אויף צו רעוואלטירען געגען דער יעצטיגער רעגירונג, האט זיך אנגעהויבען דינסטאג אין אפארטא. עס האט אבער לאנג ניט אנגעהאלטען. די קליינינקע רעוואלוציאן איז באלד אונטערדריקט געווארען אזוי שטארק, דאס די ראיאליסטען וועלען אפשר אויך לאנג פערגעסען אין זייער ליעבלינג דעם עקס קעניג.

מאנועל גופא וויעדער דענקט אז זיינע פריינד, די מאנארכיסטען, וועלען ניט רוהען ביז זיי וועלען איהם צוריק געבען די קרוין.

היגע איטאליענער צו מלחמה.

די איטאליענער פון וויניפעג און אומגעגענד פאהרען יעצט אין די הונדערטע צוריק אהיים אום אנטהייל צו נעהמען אין דער קריעג מיט טערקיי. איבער 400 אפליקיישאנס האט ערהאלטען דער איטאליענישער קאנסול אין וויניפעג. צווישען די אפליקאנטען אויף צוריק צו פאהרען זיינען פאראן פילע וואס זיינען שוין איבער 40 יאהר אלט און וואס זיינען שוין לויט זאקאן פריי פון מיליטער. מיט יעדען טאג ווערען די אפליקיישאנס אלץ מעהר.

י. סקלאווער אין וויניפעג.

מר. יעקב סקלאווער, וועלכער איז זייט פינף יאהר אבוועזענד געוועזען פון וויניפעג, איז נעכטען אבענד צוריק געקומען אהער. מר. סקלאווער איז גוט בעקאנט אין דער היגער אידישער ראדיקאלער קאלאניע. ער איז אויך גוט בעקאנט געווארען אין דער לעצטער צייט אלס קארעספאנדענט און מיטארבייטער פון „אידישען קעמפפער", „דאס אידישע פאלק" און „קענעדער אדלער". מר. סקלאווער איז יעצט אנגעשטעלט אלס מיטארבייטער אין „קענעדער איד".

האט מנדב געווען דאס וועט־געלד.

מר. דזש. קארוטהער דער בעוואוסטער „ווייץ קעניג" פון דער איסט, האט ביי די לעצטע עלעקשאנס אזוי פיעל געלד געוואונען פון די וועטס, דאס ער האט בעשלאסען אביסעל פון דעם אבצוגעבען פאר א וואהלטעטיגען אנשטאלט און אט האט ער נעכטען טעלעגראפירט צו זיין זוהן, דזשארדזש, אין וויניפעג ער זאל אויף זיין חשבון אבשיקען א טשעק אויף טויזענד דאלאר צו דעם וויניפעג דזשענעראל האספיטאל.

סי פי אר שאפס אין קאלגארי.

שוין לאנג אז מען ריכט זיך דאס די די נייע פאבריקען וואס די סי פי אר געהט בויען אין דער וועסט זאלען זיין אין קאלגארי. אבער אויך אנדערע וועסטערן שטעדט האבען זיך „געשארפט די ציינער" אויף זיי. ענדליך איז פאריגען מיטוואך אויף א מיטינג פון די באארד אף דירעקטארס אין מאנטרעאל פעסט בעשלאסען געווארען אז די נייע פאבריקען וועלען אויפגעבויעט ווערען אין קאלגארי, אלבערטא.

סאפראדזשעטס אין קענעדא.

פאריגען דאנערשטאג איז אין וויניפעג ערהאלטען געווארען א זעהר פרעהליכע נאכריכט פאר קענעדער פרויען און א זעהר טרויעריגע נאכריכט פאר קענעדער מענער. נעמליך: די מיסעס פענקהורסט, די בעוואוסטע ארגאניזערין פון סאפראדזשעטס, פאהרט קיין קענעדא ספעציעל צו ארגאניזירען א פעראיין פון פרויען רעכטלערינס אויף אנצופיהרען דעם קאמפף אויך ביי אונז אויף אלע זייטען.

אין אוסטין, פענסילוויינא איז געוועזען א גרויסע פערפלייצונג. פיעלע מענשען זיינען אומגעקומען.

באגראוו מיטגליעד פון „שווארצער פאהן"

מיט בורצעוו, דעם בעוואוסטען פראוואקאטאר־ענטדעקער, האט א קארעספאנדענט געהאט א אינטערוויו, אין וועלכען בורצעוו האט ערקלעהרט אז לויט איהם איז בעקאנט איז באגראוו, וועלכער האט דערשאסען סטאליפין'ען, געווען אן אנארכיסט און האט בילאנגט צו דער גרופע „די שווארצע פאהן". ווי עס שטעלט זיך יעצט ארויס האט באגראוו מיט צוויי יאהר צוריק געענדיגט דעם קיעווער אוניווערזיטעט, איז עטליכע מאל געווען ארעסטירט אלס פאליטישער פערברעכער. ווי אזוי ער האט זיך דאך אריינגעדרעהט אין טהעאטער צו דערשיסען סטאליפין'ען און ווי אזוי ער האט בעקומען אן אנטריט טיקעט פון דער „אכראנע" איז ביז יעצט א סוד.

לויט עס מעלדען די צייטונגען האט דייטשלאנד פארגעלעגט א פשרה צווישען איטאליען און טערקיי. ענגלאנד, פראנקרייך און אמעריקא זיינען מסכים אז דייטשלאנד זאל מאכען שלום.

די מלחמה צווישען איטאליען און טערקיי.

די מלחמה האט זיך אנגעפאנגען. ווען מיר שרייבען דיזע צייל‍ען זיינען שוין הונדערטע קרבנות געפאלען. פון ביידע זייטען און טייכען בלוט שטראמט שוין און בעפארבט די ערד און דעם ים. פון רוים איז פארגעסטערן ערהאלטען געווארען אן אפיציעלע ידיעה אז דער איטאליענישער וויצע־אדמיראל, פאראוועלי האט אבגעשיקט א מעסעדזש צו זיין רעגירונג, אז דאס באמבארדירען די הויפט באטעריעס ביי טריפאלי האט זיך אנגעפאנגען דינסטאג נאכמיטאג און זיך פערצויגען ביז פארנאכט פון די באטערייעס האבען די טירקען זעהר שוואך געענטפערט, דאס באמבארדירען וועט מארגען ווייטער אנגעהען. די איטאליענער זיינען אפנים זיכער איינצונעהמען טריפאלי, ווייל לויט דיזער אפיציעלער ידיעה, באמבארדירט מען זעהר פארזיכטיג אום ניט צו שאדען די בילדינגס.

די בעפעלקערונג אין קאנסטאנטינאפאל איז נעכטען געווען אין שרעק און אויפרעגונג ווען עס איז אנגעקומען די ידיעה אז דער טערקישער פלאט איז פערניכטעט אדער פערכאפט געווארען פון די איטאליענער. מען האט אפילו די ידיעה פון דיזען אומגליק געהאט אבגעלייקענט, דאך האט די בעפעלקערונג זיך געפיהלט ניעדערגעשלאגען.

קאפיטאני עפענדי, דער טערקישער דעלעגאט פון דער אינטערפארלאמענטארי יוניאן האט לויט דעם ראטה פון די חברים און פון די מיטגליעדער פון דיזער יוניאן טעלעגראפירט אז מען זאל דעם סכסוך פארברענגען פאר אן ארביטריישאן לויט דער האאג קאנווענשאן. אויב איטאליען וועט זיך אבער דערפון אבזאגען וועט זי געשטעמפעלט ווערען פאר אייראפא ווי זי פערדיענט.

דער איטאליענישער קאנסול פראטעסטירט למאי טערקישע מיליטער און שיפען געפינען זיך אין סועץ קאנאל דערמיט, דענקט דער איטאליענישער קאנסול, ברעכט דער קאנאל זיין נייטראליזם.

די טערקען און די טערקישע פרעסע זיינען אלע איינשטימיג אז די רעגירונג האט געהאנדעלט גוט. זי האט ניט געקענט אבגעבען טריפאלים מיט גוטען מוטה און האט געמוזט צוריקווייזען דעם אולטימאטום.

עס זיינען פאראן אפילו איניגע וואס זענען אונצופרידען מיט דער יעצטיגער יונג טערקישער רעגירונג, זיי מענה'ן למאי האט דער אראבגעזעצטער סולטאן אבדול האמיד געקענט איינהאלטען דאס גאנצקייט פון דער אימפעריע, וועהרענד די יעצטיגע רעגירונג האט שוין אנגעווארען באסניען און הערצאגווינא און יעצט וועט מסתם טריפאלי אויך צוגענומען ווערען.

מעהר אונצופרידענהייט מיט דער יעצטיגער מלחמה, ווייזט ארויס דאס איטאליענישע פאלק, אלע זאגען אז זייער רעגירונג איז א מערדערין ארויסשיקענדיג טויזענדער מענשען צו הרינה צוליעב א ווייטע שטיק לאנד.

אין פיעלע איטאליענישע פראווינצען קומען פאר רייאטס, מען צורייסט דעם טעלעפאן און טעלעגראף דראט און מען צושטערט די אייזענבאהן ליניעס, אויף וועלכע עס פאהרען אדער דארפען פאהרען סאלדאטען. צוזאמענשטויסונגען מיט פאליציי קומען פאר אין פיעלע שטעדט, דער פראטעסט פון איטאליענישען פאלק לאזט זיך הערען איבעראל. דאך קומערט זיך וועניג וואס די רעגירונג און טהוט זיך איהרס.

פרעמדע מלוכות זיינען זעהר אויפגעבראכט אויף איטאליען און הינטען ארום, גלויבט מען, וועלען זיי העלפען טערקיי. דערוויל האבען רוסלאנד און עסטרייך שוין אנגעפאנגען צו מאכען שוועריגקייטען פאר איטאליען. רוסלאנד האט בעפוילען אז זי וויל ניט ליידען אז איטאליען זאל פיהרען די קריעג אויפ'ן אייראפעאישען באדען. עסטרייך וויעדער האט צוגעשיקט אן אולטימאטום צו איטאליען אז זי זאל ארויסציהען איהר מיליטער פון פרעזעווא און ארויסנעהמען איהר פלאט פון די אלבאנעזישע וואסערען.

אין ענגלאנד, אין קענעדא און אין די אנדערע ענגלישע פראווינצען איז היינט פיעל שטארקער געווארען דער פערדרוס אויף איטאליען, ניט אזוי פאר איהר עזות'דיגער קריעג וואס זי פיהרט יעצט, ווי קעגען איהר בענעהמונג יעצט אין אלגעמיין, דען לויט די ידיעות וואס זיינען היינט אנגעקומען פון מלחמה פלאץ האט דאס איטאליענישע מיליטער געשאסען אויף אן ענגלישע שיף.

זייט די קריעג האט זיך אנגעפאנגען איז שוין דאס דריטע מאל אז ענגלישע שיפען ווערען געשעדיגט דורך איטאליענער. עס איז א סברא אז צוויי ענגלישע שיפען זיינען געזונקען.

א ספעשיל קייבעל פון בערלין צו די היגע צייטונגען פון די לעצטע אויסגאבען מעלדען אז איניגע איטאליענישע באטאליאנען האבען זיך ענטזאגט צו ערפיהלען דעם בעפעהל פון די אפיצירען.

אין פיעלע איטאליענישע שטעדט ווערען אבגעהאלטען גרויסע פראטעסט מיטינגען געגען דער רעגירונג.

ביים באמבארדירען טריפאלי זיינען פון די טערקען געטויטעט געווארען 15 און 20 שווער פערוואונדעט.

חתונות, געבורטען פיר 1 חודש.

300 און פופציג פאארלעך האבען חתונה געהאט פאריגען מאנאט סעפטעמבער אין וויניפעג, וועהרענד פאריגעס יאהר האט דערזעלבער מאנאט אריינגעבראכט דער וויניפעגער מענשהייט בלויז 259 חתונות.

דער סך הכל פון געבורטען פאר דעם לעצטען מאנאט איז 379. (פאריגעס יאהר דעמזעלבען מאנאט בלויז 353). זכרים זיינען פאריגען מאנאט געבארען געווארען 196, נקבות בלויז 183. דער סך הכל פון די געבורטען וואלט אפשר נאך גרעסער זיין, עס זיינען אבער פאראן פיעלע וואס ווייסען ניט אז מ'דארף רעדזשיסטרירען א געבורטס פאל ניט שפעטער ווי אין משך פון 30 טעג.

טויטענפעלע זיינען געווען אין סעפטעמבער 178. (לעצטען יאהר דעמזעלבען מאנאט — 181). זכרים זיינען געשטארבען 108, נקבות בלויז 69.

פאטריאטיזם אין טערקיי.

דאס פאטריאטיזם אין טערקיי זעהט מען יעצט ארויס מעהר בולט ווי פריהער. און ניט נור מענער נור די פרויען צייגען, יעצט ארויס א גרויסע מיטגעפיהל צו דער רעגירונג מיט זייערע פאטריאטישע דעמאנסטראציעס

די מוסולמאנער פרויען ווארפען יעצט אראב זייער ציהרונג און געבען דאס אב צושטייער אויף מלחמה צוועקען. איינינע געבען זאגאר מלבושים און די וואנען.

די טערקישע רעגירונג האט געקראגען א טעלעגראמע פון בענגהאזי, אז די דארטיגע בעפעלקערונג איז גוט בעוואפענט, וועט שטרייטען ביז דעם לעצטען טראפען בלוט פאר טריפאלי און וועט זיך פאר קיין קרבן ניט אבשטעלען.

די מאכט פון צוויי מעכטע.

אום צו האבען א שטיקעל בעגריף פון דער מאכט פון די צוויי רעגירונגען וועט זיין גענוג איבערצוגעבען פאלגענדע סטאטיסטיק: איטאליען פערמאגט אן ארמיע פון א מיליאן און 200 טויזענד סאלדאטען וועהרענד טערקיי פערמאגט צוויי מיליאן. דערפאר אבער פערמאגט איטאליען א נייווי פון 175 שיפען, טערקיי — בלויז 24. איטאליען האט א פאפולישאן ביי דריי און דרייסיג מיליאן, טערקיי האט בלויז פינף און צוואנציג מיליאן.

וועגען די פאלשע קאר טיקעטס

ווי מיר האבען לעננער געמעלדעט, האט מען ארעסטירט אן אנגעשטעלטען ביי דער היגער סטריט ריילוויי קאמפאני אויף דער בעשולדיגונג אז ער פלעגט פערקויפען פאלשע קאר טיקעטס ווי עס שטעלט זיך יעצט ארויס האט דיזער שווינדלער בעקומען די טיקעטס פון ענגלאנד. די פאלשע טיקעטס האבען שאדען געבראכט דער קא. איבער 6 טויזענד דאלאר. מען דענקט אז [illegible]נער, אויסער דעם איין בעשולדיגטען וועט ניט ארעסטירט ווערען מעהר.

שפאנט איין זיין ווייב אין אקער אנשטאט פערד

אין ליסבאן, אהייא, איז דזשייקאב צימערמאן, א רייכער פארמער פון וועלסוויל פעראורטהיילט געווארען צו 90 טעג פריזאן פאר בענעהען זיך מיט זיין ווייב אויף א העכסט אכזריות'דיגען אופן.

צימערמאן האט זיך צוקריעגט מיט זיין ווייב און דאן האט ער זי אוועקגעשלעפט אין פעלד, איינגעשפאנט זי אין אן אקער. און ווען זי האט ניט געקענט שלעפען האט ער זי געשמיסען מיט א בייטש, אט ווי ער טרייבט א פערד.

פורישקעוויטש טהעטיג אין פאגראם העצעס.

דער בעקאנטער אידען פרעסער און דומא דעפוטאט פורישקעוויטש האט געבראכט קיין קישינעוו גאנצע פעק מיט אויפרופען צו א פאגראם אויף אידען צוליעב דעם בלוט בלבול. די אויפרופען ווערען אונגעשטערט פערשפרייט צווישען די קריסטען אין שטאדט און אומגעגענד.

אידען געשלאגען אין א באסטאנער פארק

דער „דזשואיש עדוואקייט" פון באסטאן מעלדעט, אז אידען ווערען בעלעסטיגט פון בויאנעס אין פרענקל פארק. פאראכטאגען שבת איז א באנדע בויאנעס בעפאלען די אידען מיט קולות: „טויט די אידען!" און האבען פערטריבען אלע אידען פון פארק.

די אידען האבען אפעלירט צו דער פאליציי, אבער די פאליציי האט זיך ענטזאגט אריינצומישען זיך.

אין אדעס זיינען געקומען 30 [illegible] וועלכע זיינען ארויסגעשיקט [illegible] פון קיעוו.

40 אידישע אדוואקאטען אין אדעס ווערען אנגעקלאגט צום געריכט דערפאר וואס זיי האבען זיך בענוצט מיט קריסליכע נעמען.

לויט די לעצטע ידיעות וואס די געהיים פאליציי אין קיעוו האט בעקומען האבען יושטשינסקי'ן דער'הרג'עט איניגע פאכע גנבים וועלכע האבען [illegible] ארויסרופען א פאגראם און [illegible] דערביי אידישע הייזער.

[A]LLOWAY & CHAMPION, BANKERS & BROKERS

אויב איהר דענקט אהיים צו פאהרען!
עס מאכט ניט אויס מיט וועלכער שיף, מיר קענען אייך צופרידענשטעלען. מיר זענען אגענטען פאר די גרעסטע און בעסטע שנעלשיף קאמפאניעס. אונזערע אידישע בעאמטע שטעלען זיך גערן צו אייער דינסט און וועלען אייך געבען אלע אויסקינפטע וועגען אייער רייזע.
מיר האלטען שטענדיג אין אונזערע קאסע איין גרויסע סומע רוסישע, עסטרייכישע און פרעמדע געלדער וועלכע מיר פערקויפען צו די מעסיגסטע פרייזען. מיר שיקען געלד שנעל און זיכער איבער דער גאנצער וועלט.
אללאוועי און טשאמפיאן
667 MAIN STREET

קיין אורזאכע
איהר האט ניט קיין אורזאכע ווארום איהר זאלט ניט נוצען מר. נ. סעגאל'ס ברויט. דאס איז די איינציגע אידישע בעקעריי וואו אלעס ווערט געמאכט אויף דעם ריינסטען אופן פון דעם בעסטען מעהל, און יעדער צייט קענט איהר אליין אריינקומען און זעהען ווי מר. סעגאל גיט זיך די מיה אז דאס ריינקייט ביים באקען זאל אבגעהיט ווערען און דאס מעהל וואס ער קויפט זאל זיין פון דאס בעסטע און שעהנסטע פרישע און גוט געבאקענע חלות אדער ברויט קריגט איהר צו יעדער צייט. פראבירט איינמאל און איהר וועט בלייבען א שטענדיגער קונה ביי
N. SEGAL
510 Selkirk Ave.

אידישער דענטיסט
דזשאהן גרינגבערג.
222 מעקדערמאנט עוועניו, רום 4.
מעסיגע פרייזען, גאראנטירטע ארבייט.
Office Phone Garry 2538 Rasidence Garry 3856

ווארשויער רעסטאראנט
55 מארטהא סט.
וואו איהר קענט קריגען צו יעדער צייט די בעסטע היימישע מאכלים און בעקוועמע רומס צום שלאפען. ד. ליווי.

דער „קענעדער איד"
פאבלישינג און פרינטינג
נעהמט אן אלערהאנד פרינטינג אין אלע שפראכען.